

Gümrük Otomasyonu ve Modernizasyonu

ASYCUDA Irak Projesi

Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Üzerinden İthal Edilen Mallar İçin

Ön Beyan - "05 Formu"

Kullanım Kılavuzu

Mart 2026

Irak Asycuda Projesi Ön Beyana Tabi Ticari İşlemler Kullanım Kılavuzu

Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) idari bölgesi varışlı olan veya İbrahim Halil sınır kapısı üzerinden federal Irak'a (Irak Merkezi Hükümeti idari bölgesine) tamamen veya kısmen nakledilen malların bedellerinin bankacılık aracılığıyla transfer edilmesi aşağıdaki prosedürlere tabidir:

I. Ön Beyan Verilmesi

1. Ön beyannameyi hazırlayan ilgili taraf (tüccar veya gümrük temsilcisi), **ön beyanname kodu "05"**'i ("*Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Bölgesi Üzerinden İthal Edilen Mallar için Ön Beyanname*") seçmeli ve ardından sevk edilecek mallarla ilgili tüm bilgileri sisteme girmelidir:
  - ASYCUDA sistemine kayıtlı ve güncel olması gereken ithalatçı kodu,
  - Giriş kapısı kodu (756 – "İbrahim Halil"),
  - Gümrük tarife (GTİP) kodları ('gıda maddeleri' veya 'ilaçlar' olmalıdır).
2. Tüm bilgilerin doğruluğu teyit edildikten sonra, Merkez Bankası'nın 15 Ekim 2025 tarihli genelgesinde belirtilen şartlar ile uyumlu faturanın bir kopyası ön beyannameye eklenmelidir. Ardından ön beyan kaydedilmelidir.
3. Ön beyan kaydedildikten sonra, para transferi işlemini gerçekleştirecek olan bankaya "Submit" seçeneği kullanılarak gönderilmelidir.

II. Ön Beyannamenin Ön Onayı

1. Banka, ön beyannameye yer alan bilgileri faturadaki bilgilerle karşılaştırdıktan sonra ön beyana **"ön onay" ("preapprove")** verir ve fatura tarihinin, "05" kodu haiz söz konusu ön beyannamenin aktivasyon tarihinden sonraki bir tarihte olduğundan emin olur.
2. Bu aşamada (05 kodlu ön beyanname) sistem, ithalatçı veya temsilcisi tarafından nihai beyan sunulana ve Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) idari bölgesi varışlı olan veya IKBY üzerinden federal Irak'a (Irak Merkezi Hükümeti idari bölgesine) nakledilen ithal malların tabi olduğu gümrük vergileri ve diğer vergiler ödenene kadar, bankanın ön beyanı onaylamasına izin vermez.
3. Mevzuat gereği, ücret ve vergiler ödendikten sonra iade edilemediğinden, banka ön beyanı denetim makamlarına (örneğin K2) göndermeli ve ön beyanın ön onayını gerçekleştirilmeden önce mal bedelinin transferi için onay almalıdır.

III. Nihai Beyan Verilmesi

1. Banka tarafından ön beyannamenin ön onayı verildikten sonra, ilgili taraf (tüccar veya vekili) "TK" gümrük statüsünü seçerek, "4100" nolu "Irak Kürt Bölgesel Yönetimi-İKBY üzerinden tüketime yönelik ithalat" türündeki nihai beyannameyi sunmalıdır.
2. Nihai beyannamede aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:
  - Giriş Ofisi "İbrahim Halil Giriş Noktası"- Ofis Kodu 756
  - Yabancı para cinsinden mal değeri (ön beyannamede belirtilen değerle aynı olmalıdır),
  - Mallar (gıda maddeleri, ilaçlar, tıbbi malzemeler ve tıbbi ekipmanlar olmalıdır),
  - Ön beyanname kodu "05" olmalıdır (diğer kodlar ('01','02','03','04') kullanılmamalıdır)
  - Kod 05 ön beyannamesinin numarası ve tarihi banka tarafından önceden onaylanmış ("Preapproved") olmalıdır.
3. Nihai beyanname ASYCUDA sistemine kaydedildiğinde, gümrük işlemlerinin tamamlanması süreci otomatik olarak başlatılmış olur.
4. Gümrük işlemleri tamamlandığında, sistem nihai beyannamedeki bilgileri, ön beyannamedeki ilgili alanlara girer.
5. İlgili taraf (tüccar veya gümrük yetkilisi) nihai gümrük işlem bildirimini yazdırır ve Federal Gümrük İdaresince belirlenmiş olan tarifelere göre gerekli harç ve vergileri öder.
6. Ödeme, UR platformundaki elektronik ödeme portalı üzerinden elektronik olarak veya Gümrükler Genel Komisyonu'nun Bağdat'taki binasına başvurmak suretiyle yapılır.
7. Ücretlerin ödenmesi üzerine, sistem ön beyanı "ödenmiş" ("Settled") durumuna getirir ve böylece banka ön beyanı onaylayabilir.

IV. Ön Beyanın Banka Tarafından Onaylanması

1. Gerekli ücret ve vergilerin ödenmesinin ardından, banka ön beyanı onaylar. Sevk öncesi ödeme veya ithalat öncesi taksitli ödeme şartı söz konusu ise finansal transferi gerçekleştirir.
2. Banka, onaylamadan önce, ön beyanın içeriğinin, ilgili sayfa aracılığıyla nihai TK beyanının içeriğiyle uyumlu olduğundan emin olmalıdır.
3. Ön beyan onaylandığında, sistem otomatik olarak ön beyanın yürürlük tarihini, onay tarihinden itibaren 90 gün olarak belirler.

4. Banka, onay işlemini teyit etmeden önce, ödeme vadesi faturada belirtilmiş ve taraflar arasında mutabık kalınmış olması kaydıyla, bu süreyi uzatabilir veya kısaltabilir.

V. Malların Girişi

1. İbrahim Halil sınır kapısından girmek suretiyle Federal Hükümet gümrüğüne sunulan mallar için, Musul Barajı Kontrol Noktası Gümrük Bürosu'ndaki gümrük memuru, nihai TK beyan numarası, koli sayısı ve fiilen giren malların ağırlığını içeren bir "çıkış izni" düzenlemeli ve bu suretle malların giriş onayını vermelidir.
2. Çıkış izni verilmeden önce, Musul Barajı Kontrol Noktası'ndaki gümrük memuru, İbrahim Halil geçiş noktasından giren malların tanımı, paket sayıları ve ağırlığının, nakliye aracının sürücüsü tarafından sunulması gereken aşağıdaki belgelerle uyumlu olup olmadığını kontrol etmelidir:
  - Türkiye ihracat beyannamesinin bir kopyası,
  - Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ne (IKBY) sunulan gümrük beyannamesinin bir kopyası,
  - Malların ithalatından önce ASYCUDA sisteminde tamamlanan nihai beyannamenin bir kopyası,
  - CMR taşıma belgesinin bir kopyası.
3. Çıkış izni onaylandıktan sonra, Musul Barajı Kontrol Noktası'ndaki gümrük memuru çıkış iznini yazdırır ve sürücüye teslim eder; böylece sürücü yol kontrolü sırasında bunu ibraz edebilir.

VI. Malların İthalatını Kanıtlayan Belgelerin Eklenmesi

1. Malların ithalatından sonra ve ön beyannamenin onaylandığı tarihten itibaren 90 gün içinde, ithalatçı veya temsilcisi, taranmış belgeleri yüklemek suretiyle, ön beyannameye, "*doc scan Attach*" işlemi yoluyla eklemelidir. Böylece banka ilgili prosedür çerçevesinde bunları işleme alır:
  - Türkiye ihracat beyannamesinin bir kopyası (belge kodu 012)
  - Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'ne (IKBY) sunulan gümrük beyannamesinin bir kopyası (belge kodu 013)
  - Federal bölgelere (Irak Merkezi Hükümeti idari bölgesine) giren mallar için çıkış izninin bir kopyası (belge kodu 014)
  - Menşe belgesinin bir kopyası (Belge kodu 003)
  - CMR taşıma belgesinin bir kopyası (Belge kodu 054)
2. Ardından, ithalatçı veya temsilcisi, ön beyan işleminin gerçekleşmesi için bankaya başvurmalıdır.

VII. Ön Beyanın Kaydı

1. Banka, ön beyanı “tam manuel kayıt” veya “kısmi manuel kayıt” yoluyla kaydeder. Bunun için, ithalatçı veya temsilcisi tarafından ön beyana ekli olan ve malların ithalatını teyit eden belgelerin geçerliliğini doğrulaması şarttır.
2. Kaydın onaylanmasından önce banka, beyan edilen malların değerini ve bunların Irak Kürt Bölgesel Yönetimi idari bölgesi üzerinden ithal edilen ve Irak Kürt Bölgesel Yönetimi’ne sunulan mallara ilişkin gümrük beyannamesinde belirtilen miktarlarla uyumlu olduğunu doğrulamak zorundadır.
3. Bu işlem onaylandığında sistem, fiilen ithal edilen miktarlara göre, ön beyannameye “kısmi onay” (“off Written Partially”) veya “tam onay” (“off Written Totally”) durumunu atar.

VIII. Ön Beyanın Süresinin Dolmasının Yaratacağı Sonuçlar

1. Bir ön beyan 90 günlük süreyi aşarsa ve muhasebeleştirilmezse, sistem ithalatçının yeni bir ön beyan sunmasını engeller.
2. İthalatçının yeni bir ön beyanname sunmasının engellenmesi durumu şu şekilde aşılır:
  - Ön beyannameye konu malların ithalatının ve gümrük süreçlerinin tamamlanması
  - Bankaların somut gerekçelere dayanarak ön beyannamenin geçerlilik süresini uzatması